

**ทัศนะที่มีต่อร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ**  
**THE OPINION ON THE DRAFT OF 8 LEVELS PROFESSIONAL QUALIFICATIONS**  
**ACCORDING TO THE NATIONAL QUALIFICATION FRAMEWORK**

จิตาภา อ่อนทอง<sup>1</sup>  
JIDAPA ONTHONG  
ประเสริฐ อินทร์รักษ์<sup>2</sup>  
PRASERT INTARAK

**บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ ทัศนะที่มีต่อร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ วิธีการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์ ร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ขั้นที่ 2 การสร้างเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล กลุ่มตัวอย่างคือ คุษภูบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 152 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ทัศนะที่มีต่อร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ใน 4 มิติได้แก่ มิติที่ 1 ความรู้ มิติที่ 2 ทักษะ มิติที่ 3 ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้ มิติที่ 4 จริยธรรมและความรับผิดชอบ พบว่าระดับที่ 1 ถึงระดับที่ 8 ทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

**คำสำคัญ:** กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ, กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ

**Abstract**

This research aimed to determine the opinion on the draft of 8 levels professional qualification according to the national qualification framework. The research process consists of 3 steps: Step 1: Analyzing the draft framework for professional qualifications of 8 levels according to the national qualifications framework. Step 2: Formulating the instrument for collecting the data. Step 3: Analyze the data. The samples were 152 Graduated Doctor of Philosophy Program in the field of educational administration, Silpakorn University, Academic Year 2007-2016. The research instrument was a questionnaire. Statistics used in data analysis were percentage, arithmetic mean, and standard deviation. The data were analyzed by using Content Analysis and statistic package program. The finding of this research were as follows; the opinions on the draft framework of professional qualification 8 levels

<sup>1</sup> นักศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

<sup>2</sup> อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

according to the national qualifications framework, in 4 dimensions; knowledge, skill, outcome and morale and responsibility. From level 1 to level 8 of professional qualification according to the national qualification framework. Show that four of those dimension were rated at a high level and those were accurate, suitability, possibility, and utility as will.

**KEYWORDS** : National Qualifications Framework, Professional Qualifications

## บทนำ

ปัจจุบันกระแสของการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนถือเป็นภารกิจสำคัญขององค์กรต่างๆทั้งในระดับนานาชาติและระดับประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการศึกษา ส่งผลให้เกิดแรงขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาทั่วโลก โดยนำไปสู่การพัฒนากระบวนการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2555: คำนำ) ที่จะสามารถเชื่อมโยงโลกของการศึกษาทั้งหมดกับโลกของการทำงานให้เท่าเทียมกัน ผลจากการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 12 มีประเด็นที่สำคัญของแต่ละประเทศในอาเซียนคือ ทำอย่างไรที่จะก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง ดำรงฐานะความเป็นคู่ค้า และคู่แข่งในหมู่สมาชิกอาเซียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556: 1-13) และในบริบททางการค้าของโลกได้ ซึ่งประเด็นดังกล่าวเป็นสิ่งที่ท้าทายกับทุกประเทศในอาเซียนเนื่องจากแต่ละประเทศมีระดับการพัฒนาจำนวนประชากรในแต่ละด้านแตกต่างกัน สำหรับประเทศไทยการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีจุดมุ่งหมายสำคัญคือการยกระดับการแข่งขันของภูมิภาคและการร่วมแบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษาและแรงงาน นำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะการพัฒนามาตรฐานทางการศึกษาร่วมกันของสถาบันการศึกษาในภูมิภาค ที่สำคัญการรับรองระบบเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างกันจะนำไปสู่การขยายโอกาสทางการศึกษาของประชากรในภูมิภาคมากขึ้น ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนากอบคุณวุฒิวิชาชีพขึ้นให้สอดคล้องกับมาตรฐานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อให้มีมาตรฐานเทียบเคียงกับนานาชาติจากการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ.2552 –

2561 ได้มีการกำหนดมาตรการหลักในการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะและความรู้ความสามารถ โดยให้เร่งรัดพัฒนากอบคุณวุฒิแห่งชาติขึ้นโดยเร็ว เพื่อรองรับการพัฒนาสมรรถนะ ความรู้ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาในทุกกระดับ/ประเภทการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554: ก.) เพื่อนำไปสู่การพัฒนากอบคุณวุฒิวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

## ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2556 โดยมีระดับคุณวุฒิทั้งหมด 9 ระดับ หลังจากการประกาศใช้ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework: Thailand NQF) ได้ไม่นาน คณะกรรมการที่ปรึกษาการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2559 มีมติให้ทบทวนและพิจารณาปรับระดับของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ จาก 9 ระดับ เป็น 8 ระดับ เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (ASEAN Qualifications Reference Framework: AQRf) โดยยังคงยึดโยงกับระบบการศึกษาในบริบทของประเทศไทย และเพิ่มเติมให้ครบถ้วนตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: ก.) และเมื่อ พฤษภาคม 2560 จึงได้มีการจัดพิมพ์ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง และประกาศใช้จากของเดิม 9 ระดับเป็น 8 ระดับ จากความเป็นมาของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติดังกล่าวได้มีการพัฒนากอบคุณวุฒิวิชาชีพขึ้น ภายใต้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

โดยมีการจัดตั้ง สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ พ.ศ. 2554 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2554 (สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ, 2554.) ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาและร่วมมือกับองค์กรทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพของประเทศไทยให้เทียบเท่ากับมาตรฐานระดับสากล โดยจัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติวิชาชีพประกาศใช้ออกมาเป็น 7 ระดับ และเมื่อกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุงประกาศใช้ จึงมีการพัฒนากรอบคุณวุฒิวิชาชีพออกมาเป็น ร่าง

กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ กำหนดร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ โดยยึดความหมายหลักตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติฉบับปรับปรุง ให้มีระดับทั้งหมด 8 ระดับ และส่วนประกอบต่างๆในคำอธิบายกรอบคุณวุฒิ กำหนดนิยามของขอบเขตสมรรถนะหลัก 4 มิติคือ ความรู้ ทักษะ การประยุกต์ใช้ และจริยธรรมและความรับผิดชอบ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงรายละเอียดองค์ประกอบร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ

| ระดับ      | ความรู้                                           | ทักษะ                                                                                      | ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้                                                               | จริยธรรมและความรับผิดชอบ                                                                                                  |
|------------|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ระดับที่ 1 | มีความรู้พื้นฐาน เพื่อใช้ทำงานในอาชีพนั้น         | มีทักษะพื้นฐานในการทำงานประจำ                                                              | ทำงานตามกระบวนการตามวิธีการที่กำหนดไว้ ภายใต้การสนับสนุนควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด         | ส่งมอบผลงานตามแนวทาง ที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด                                                                       |
| ระดับที่ 2 | มีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น | มีทักษะในการทำงานตามวิธีการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น                                           | ทำงานตามขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน ที่กำหนดไว้ ภายใต้การสนับสนุนและชี้แนะ             | ส่งมอบผลงานที่เกิดจากขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้                                                              |
| ระดับที่ 3 | มีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น | มีทักษะในการเลือกใช้วิธีการ เครื่องมือ วัสดุสารสนเทศได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ที่แตกต่าง | ทำงานตามแบบแผนหรือมาตรฐาน และตัดสินใจแก้ปัญหาหน้างาน ภายใต้แนวทางการปฏิบัติงานที่กำหนด | ส่งมอบผลงานที่เกิดจากขั้นตอน การทำงานตามแบบแผนหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยมีการรายงานผลหรือความก้าวหน้าของงานอย่างต่อเนื่อง |

| ระดับ      | ความรู้                                                                                          | ทักษะ                                                                                                                           | ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้                                                                                                                | จริยธรรมและความรับผิดชอบ                                                                                                                                                   |
|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ระดับที่ 4 | มีความรู้ในการประยุกต์หลักการ และแนวความคิดหลัก ในการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น                       | มีทักษะในการวิเคราะห์ เพื่อปรับใช้วิธีการ เครื่องมือ วัสดุ สารสนเทศที่ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ที่แตกต่าง                       | ทำงานตามแบบแผนหรือมาตรฐาน และตัดสินใจ แก้ปัญหาหน้างานภายใต้การปฏิบัติงานที่แตกต่าง ด้วยความร่วมมือ ประสานงานกับผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่น | ส่งมอบผลงานที่เกิดจากการทำงานตาม แบบแผนหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยมีความร่วมมือและประสานงานกับผู้อื่นราย งานผลหรือความก้าวหน้าของงานอย่างต่อเนื่องและคำนึงถึงเป้าหมายของงาน |
| ระดับที่ 5 | มีความรู้ในหลักการหรือทฤษฎี และเทคนิควิธีในการวิเคราะห์ วิธีปฏิบัติงานในอาชีพนั้น                | มีทักษะในการนำผลการวิเคราะห์มาปรับใช้ วิธีการ เครื่องมือ วัสดุ สารสนเทศที่ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ที่แตกต่าง                   | สามารถตัดสินใจได้โดยอิสระในงาน ที่ซับซ้อน หรือในประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน                                                                  | กำกับ ดูแล แผนการปฏิบัติงาน หรือโครงการ ให้สามารถส่งมอบงานได้ตามเป้าหมาย                                                                                                   |
| ระดับที่ 6 | มีความรู้ในหลักการ หรือทฤษฎี และเทคนิควิธีเกี่ยวกับการพัฒนา การปฏิบัติงานในอาชีพนั้น             | มีทักษะในการนำผลการวิเคราะห์มา ปรับใช้ในสถานการณ์ที่มี ความซับซ้อนและในสถานการณ์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ                    | แก้ปัญหาที่ซับซ้อน หรือพัฒนาวิธีการ ปฏิบัติงาน ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา ด้วยกลยุทธ์ที่หลากหลาย                                | รับผิดชอบในการส่งมอบงานด้วยวิธีการ ที่สามารถเพิ่มผลิตภาพ และกระตุ้นให้คนในอาชีพมีความรับผิดชอบ                                                                             |
| ระดับที่ 7 | มีความรู้ในหลักการ หรือทฤษฎี และเทคนิควิธีเกี่ยวกับการถ่ายโอน ความรู้สู่การปฏิบัติงานในอาชีพนั้น | มีทักษะการทำงานและการคิดอย่าง มีวิจารณญาณ (มีเหตุมีผล เป็นระบบ) และมีความเป็นอิสระและสามารถประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อการพัฒนา | แก้ปัญหาที่ซับซ้อน หรือปัญหาที่ไม่ คาดคิด ด้วยการพัฒนาและทดสอบวิธีปฏิบัติงานใหม่ก่อนนำไปสู่การปฏิบัติ                                   | รับผิดชอบในการส่งมอบงานด้วยวิธีการ ที่สามารถเพิ่มผลิตภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่ม และสร้างสำนึกให้คนในอาชีพมีความรับผิดชอบ                                                      |
| ระดับที่ 8 | มีความรู้ในหลักการ หรือทฤษฎี และเทคนิค วิธีในการประเมินค่าในการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น             | มีทักษะในการคิดค้นวิธีการใหม่ๆ ในการสร้างนวัตกรรม และองค์ความรู้                                                                | เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน หรือประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน ด้วยนวัตกรรม                                                                | เป็นแบบอย่างในการเป็น ผู้มีความรับผิดชอบ                                                                                                                                   |

ที่มา: ร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ (สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ, 2560.)

## วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบทัศนคติที่มีต่อร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงพรรณนา ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อให้ได้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่มีต่อร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ขั้นตอนที่ 2 การสร้าง และพัฒนาเครื่องมือ ขั้นตอนนี้เป็นการนำร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ มาสร้างเป็นข้อคำถามเพื่อใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ใน 4 มิติโดยพิจารณาใน 4 ด้านคือ 1. ด้านความถูกต้อง 2. ด้านความเหมาะสม 3. ด้านความเป็นไปได้ และ 4. ด้านความเป็นประโยชน์ ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความคิดเห็นจากขั้นตอนที่ 2 ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ คุษกับัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 152 คน ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ มาทำการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและวิเคราะห์ระดับตัวแปรที่เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

## เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งในปัจจุบัน โดยกำหนดการตอบเป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 การสอบความความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มี

ต่อร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) เป็นการวัดความคิดเห็นทัศนคติที่มีต่อร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับตามกรอบคุณวุฒิ

## ผลการวิจัย

มิติที่ 1 ความรู้ ระดับที่ 1 มัธยมศึกษาตอนต้น ความรู้: มีความรู้พื้นฐาน เพื่อใช้ทำงานในอาชีพนั้น ระดับที่ 2 มัธยมศึกษาตอนปลาย ความรู้: มีความเข้าใจเกี่ยวกับ วิธีการปฏิบัติ งานในอาชีพนั้น ระดับที่ 3 มัธยมศึกษาตอนปลาย + ทักษะอาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ความรู้: มีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น ระดับที่ 4 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และอนุปริญญา ความรู้: มีความรู้ในการประยุกต์ หลักการและแนวความคิดหลัก ในการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และอนุปริญญา ความรู้: มีความรู้ในหลักการหรือทฤษฎี และเทคนิควิธีในการวิเคราะห์ วิธีปฏิบัติงานในอาชีพนั้น ระดับที่ 6 ปริญญาตรี และปริญญาตรี (ทล.บ.) ความรู้: มีความรู้ในหลักการ หรือทฤษฎี และเทคนิควิธีเกี่ยวกับการพัฒนาการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น ระดับที่ 7 ปริญญาโท ความรู้: มีความรู้ในหลักการ หรือทฤษฎี และเทคนิควิธีเกี่ยวกับการถ่ายโอน ความรู้สู่การปฏิบัติงานในอาชีพนั้น ระดับที่ 8 ปริญญาเอก ความรู้: มีความรู้ในหลักการ หรือทฤษฎีและเทคนิควิธีในการประเมินค่าในการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติโดยภาพรวมต่อร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

มิติที่ 2 ทักษะ ระดับที่ 1 มัธยมศึกษาตอนต้น ทักษะ: มีทักษะพื้นฐานในการทำงานประจำ ระดับที่ 2

มัธยมศึกษาตอนปลาย ทักษะ: มีทักษะในการทำงานตามวิธีการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น ระดับที่ 3 มัธยมศึกษาตอนปลาย + ทักษะอาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทักษะ: มีทักษะในการเลือกใช้วิธีการ เครื่องมือ วัสดุ สารสนเทศได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ที่แตกต่าง ระดับที่ 4 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และอนุปริญญา ทักษะ: มีทักษะในการวิเคราะห์เพื่อปรับใช้วิธีการ เครื่องมือ วัสดุ สารสนเทศที่ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ที่แตกต่าง ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และอนุปริญญา ทักษะ: มีทักษะในการนำผลการวิเคราะห์มาปรับใช้วิธีการ เครื่องมือ วัสดุ สารสนเทศที่ถูกต้องเหมาะสม ในสถานการณ์ที่แตกต่าง ระดับที่ 6 ปริญญาตรี และปริญญาตรี (ทล.บ.) ทักษะ: มีทักษะในการนำผลการวิเคราะห์มา ปรับใช้ในสถานการณ์ที่มี ความซับซ้อนและในสถานการณ์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ระดับที่ 7 ปริญญาโท ทักษะ: มีทักษะการทำงานและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (มีเหตุมีผล เป็นระบบ) และมีความเป็นอิสระและสามารถประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อการพัฒนา ระดับที่ 8 ปริญญาเอก ทักษะ: มีทักษะในการคิดค้นวิธีการใหม่ๆในการสร้างนวัตกรรม และองค์ความรู้ กลุ่มตัวอย่างมีทักษะโดยภาพรวมต่อร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ ทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

มิติที่ 3 ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้ ระดับที่ 1 มัธยมศึกษาตอนต้น ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้: ทำงานตามกระบวนการ ตามวิธีการที่กำหนดไว้ภายใต้การสนับสนุน ควบคุม ดูแลอย่างใกล้ชิด ระดับที่ 2 มัธยมศึกษาตอนปลาย ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้: ทำงานตามขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน ที่กำหนดไว้ ภายใต้การสนับสนุนและชี้แนะ ระดับที่ 3 มัธยมศึกษาตอนปลาย + ทักษะอาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้: ทำงานตามแบบแผนหรือมาตรฐาน และตัดสินใจแก้ปัญหาหน้างานภายใต้แนวทางการปฏิบัติงานที่กำหนด ระดับที่ 4

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และอนุปริญญา ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้: ทำงานตามแบบแผนหรือมาตรฐาน และตัดสินใจแก้ปัญหาหน้างานภายใต้ การปฏิบัติงานที่แตกต่างด้วยความร่วมมือ ประสานงานกับผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่น ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และอนุปริญญา ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้: สามารถตัดสินใจได้โดยอิสระในงาน ที่ซับซ้อน หรือในประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน ระดับที่ 6 ปริญญาตรี และปริญญาตรี (ทล.บ.) ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้: แก้ปัญหาที่ซับซ้อน หรือพัฒนาวิธีการปฏิบัติงาน ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา ด้วยกลยุทธ์ที่หลากหลาย ระดับที่ 7 ปริญญาโท ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้: แก้ปัญหาที่ซับซ้อน หรือปัญหาที่ไม่คาดคิด ด้วยการพัฒนาและทดสอบ วิธีปฏิบัติงานใหม่ ก่อนนำไปสู่การปฏิบัติ ระดับที่ 8 ปริญญาเอก ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้: เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน หรือประเด็นที่ยังไม่ชัดเจนด้วยนวัตกรรม กลุ่มตัวอย่างมีทักษะโดยภาพรวมต่อร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ ทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

มิติที่ 4 จริยธรรม และความรับผิดชอบ ระดับที่ 1 มัธยมศึกษาตอนต้น จริยธรรม และความรับผิดชอบ: ส่งมอบผลงานตามแนวทาง ที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด ระดับที่ 2 มัธยมศึกษาตอนปลาย จริยธรรม และความรับผิดชอบ: ส่งมอบผลงานที่เกิดจากขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ระดับที่ 3 มัธยมศึกษาตอนปลาย + ทักษะอาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จริยธรรม และความรับผิดชอบ: ส่งมอบผลงานที่เกิดจากขั้นตอน การทำงานตามแบบแผนหรือมาตรฐาน ที่กำหนดไว้ โดยมีการรายงานผลหรือ ความก้าวหน้าของงานอย่างต่อเนื่อง ระดับที่ 4 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และอนุปริญญา จริยธรรม และความรับผิดชอบ: ส่งมอบผลงานที่เกิดจากการทำงานตามแบบแผนหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยมีความร่วมมือและประสานงานกับผู้อื่น

รายงานผลหรือความก้าวหน้าของงานอย่างต่อเนื่อง และคำนึงถึงเป้าหมายของงาน ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และอนุปริญญา จริยธรรม และความรับผิดชอบ: กำกับ ดูแล แผนการ ปฏิบัติงาน หรือโครงการให้สามารถส่งมอบงานได้ตาม เป้าหมาย ระดับที่ 6 ปริญญาตรี และปริญญาตรี (ทล.บ.) จริยธรรม และความรับผิดชอบ: รับผิดชอบในการส่ง มอบงานด้วยวิธีการที่สามารถเพิ่มผลิตภาพ และกระตุ้น ให้คนในอาชีพมีความรับผิดชอบ ระดับที่ 7 ปริญญาโท จริยธรรม และความรับผิดชอบ: รับผิดชอบในการส่ง มอบงานด้วยวิธีการที่สามารถเพิ่มผลิตภาพและสร้าง มูลค่าเพิ่ม และสร้างสำนึกให้คนในอาชีพ มีความ รับผิดชอบ ระดับที่ 8 ปริญญาเอก จริยธรรม และความ รับผิดชอบ: เป็นแบบอย่างในการเป็น ผู้มีความ รับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างมีทักษะโดยภาพรวมต่อร่าง กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ ทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้าน ความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

### อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง ทักษะที่มีต่อร่าง กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ จากสรุปผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมทั้ง 8 ระดับ กลุ่ม ตัวอย่างมีทักษะในระดับมากทุกด้าน ทั้ง 4 ด้านได้แก่ 1. ด้านความถูกต้อง 2. ด้านความเหมาะสม 3. ด้านความ เป็นไปได้ และ 4. ด้านความเป็นประโยชน์ ดังนั้นผู้วิจัย จะอภิปรายทักษะแบบองค์รวม โดยแบ่งเป็น 4 มิติคือ มิติที่ 1 ความรู้ มิติที่ 2 ทักษะ มิติที่ 3 ผลลัพธ์ของการ ประยุกต์ใช้ และมิติที่ 4 จริยธรรม และความรับผิดชอบ ตามลำดับ มีรายละเอียด ดังนี้

มิติที่ 1 ความรู้ ผลการวิเคราะห์ในมิติที่ 1 ทั้ง 8 ระดับ แบ่งเป็น 4 ด้านได้แก่ 1. ด้านความถูกต้อง 2. ด้านความเหมาะสม 3. ด้านความเป็นไปได้ และ 4. ด้าน ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ซึ่ง สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยที่ว่า ทักษะที่มีต่อ ร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับตามกรอบคุณวุฒิ

แห่งชาติใน 4 มิติได้แก่ มิติที่ 1 ความรู้ มิติที่ 2 ทักษะ มิติที่ 3 ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้ และมิติที่ 4 จริยธรรมและความรับผิดชอบ มีความเหมาะสมใน 4 ด้านคือ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้าน ความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ ที่พบเช่นนี้ อาจเป็นเพราะร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับนั้น ได้ ถูกปรับปรุงหลังจากการประกาศใช้ กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ แห่งชาติ ฉบับปรับปรุง การพัฒนาร่างกรอบคุณวุฒิ วิชาชีพ 8 ระดับ จึงได้ยึดองค์ประกอบของคุณวุฒิ บน ฐานของผลลัพธ์การเรียนรู้ในด้านความรู้ ของกรอบ คุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ ซึ่งในแต่ละระดับจะมีความ แตกต่างกันไป ทั้งในด้านความซับซ้อน และความลึกของ ความรู้ความเข้าใจทางด้านวิชาการ โดยมีข้อกำหนด ขอบเขตที่แตกต่างกันตั้งแต่ระดับง่ายไปยาก (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา, 2560.) ยังสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวดที่ 4 มาตราที่ 23 การจัดการศึกษาทุกระดับต้องเน้นความสำคัญทั้ง ความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการ ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา รวมถึง กฎหมายและนโยบายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กรอบคุณวุฒิวิชาชีพนั้น มุ่งเน้นให้พัฒนาความรู้เพื่อการ พัฒนาศักยภาพของคนให้มีคุณภาพเพื่อนำไปสู่การ พัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2545.) และยังสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 การเรียนรู้ และ มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย กำหนดผลการเรียนรู้ ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้าน ในด้านความรู้ ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด และการนำเสนอ ข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ และสามารถเรียนรู้ ด้วยตนเองได้ โดยเฉพาะในส่วนของมาตรฐานผลการ เรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิ ในแต่ละด้านมี ความเข้าใจอย่างครอบคลุมถึงความรู้ และทักษะที่ สำคัญในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและ

วัฒนธรรม กลุ่มพัฒนาบุคลากร (สุขศึกษาและพลานามัย) ศิลปะดนตรี การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ มีการเพิ่มเติมองค์ความรู้ในกลุ่มสาระ/สาขาวิชาที่เลือกเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาหรือในระดับอุดมศึกษา(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552.) ซึ่งร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ มีความสอดคล้องในด้านความรู้ ตั้งแต่ระดับที่ 1 อนุปริญญา จนถึงระดับที่ 6 ปริญญาเอก ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 (สมคิด สายแวว, 2546.) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพกลุ่มยางยนต์สำหรับประเทศไทย พบว่า ระดับคุณวุฒิวิชาชีพกำหนดได้ 6 ระดับ โดยสมรรถนะของแต่ละระดับนั้นกำหนดให้มีความสามารถในการแสดงความรู้ความเข้าใจเป็นองค์ประกอบหลัก ทั้ง 6 ระดับ

มิติที่ 2 ทักษะ ผลการวิเคราะห์ในมิติที่ 2 ทั้ง 8 ระดับ แบ่งเป็น 4 ด้านได้แก่ 1. ด้านความถูกต้อง 2. ด้านความเหมาะสม 3. ด้านความเป็นไปได้ และ 4. ด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยที่ว่า ทักษะที่มีต่อร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติใน 4 มิติได้แก่ มิติที่ 1 ความรู้ มิติที่ 2 ทักษะ มิติที่ 3 ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้ และมิติที่ 4 จริยธรรมและความรับผิดชอบ มีความเหมาะสมใน 4 ด้านคือ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ ที่พบเช่นนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ ได้ยึดตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติฉบับปรับปรุง ซึ่งมีความสอดคล้องบนฐานของผลลัพธ์การเรียนรู้ในด้านทักษะ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) มุ่งเน้นการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทุนมนุษย์ที่มีศักยภาพสูง โดนเน้นการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559.) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พ.ศ.2551 หนึ่งในหัวข้อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้คือ การมุ่งเน้นความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหา และความขัดแย้งต่างๆอย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม การรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น (สันชัย อินทรพิชัย, 2546.) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการกำหนดคุณวุฒิวิชาชีพก่อสร้างของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า สามารถจัดคุณวุฒิวิชาชีพได้ 6 ระดับ โดยแต่ละระดับนั้น มุ่งเน้นในเรื่องของความสามารถแสดงระดับสมรรถนะการทำงานที่ใช้ทักษะทั้งสิ้น ซึ่งทักษะของแต่ละระดับ จะมีความยากจากน้อย ไปมาตั้งแต่ระดับที่ 1 – 6 เช่นเดียวกับ (เพิ่มสุข นิตสิงห์, 2549.) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนามาตรฐานอาชีพและการระดับคุณวุฒิวิชาชีพช่างเครื่องประดับและอัญมณี ผลการศึกษาพบว่าระดับคุณวุฒิวิชาชีพสามารถแบ่งได้ 7 ระดับ ซึ่งรายละเอียดของสมรรถนะแต่ละระดับตั้งแต่ 1 – 7 เน้นให้มีสมรรถนะการทำงานที่เป็นทักษะทั้งสิ้น

มิติที่ 3 ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้ ผลการวิเคราะห์ในมิติที่ 3 ทั้ง 8 ระดับ แบ่งเป็น 4 ด้านได้แก่ 1. ด้านความถูกต้อง 2. ด้านความเหมาะสม 3. ด้านความเป็นไปได้ และ 4. ด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยที่ว่า ทักษะที่มีต่อร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติใน 4 มิติได้แก่ มิติที่ 1 ความรู้ มิติที่ 2 ทักษะ มิติที่ 3 ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้ และมิติที่ 4 จริยธรรมและความรับผิดชอบ มีความเหมาะสมใน 4 ด้านคือ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ ที่พบเช่นนี้อาจเป็นเพราะกรอบคุณวุฒิวิชาชีพของเดิมที่เคยประกาศใช้ทั้ง 7 ระดับนั้นได้มีคำอธิบายของการ



ประยุกต์ใช้ไว้ทั้ง 7 ระดับ เมื่อนำมาพัฒนาภายใต้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ที่ได้กำหนดองค์ประกอบของคุณวุฒิ ในด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้ และความรับผิดชอบ (สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ, 2556.) ไว้ในแต่ละระดับอย่างชัดเจน ซึ่งมีความยากขึ้นตามแต่ละระดับของคุณวุฒิ ซึ่งทำให้การพัฒนาร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับสามารถปรับปรุงร่าง ได้มีความสอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และยังมีความเชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน ในองค์ประกอบของขอบเขตความสามารถในการประยุกต์ ทั้ง 8 ระดับ (อนุชัย รามวงษ์กูร และนลินรัตน์, 2556.) รักกุศล ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเทียบโอนมาตรฐานฝีมือแรงงาน เพื่อคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ ผลการศึกษาพบว่า 1. รูปแบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ เพื่อคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพในสหภาพยุโรป อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และมาเลเซีย นั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ ผลลัพธ์การเรียนรู้ มาตรฐานอาชีพ วิธีการวัดผล และการตรวจสอบและรับรองผล โดยการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์นั้นมีการนำระบบการสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) มาใช้เพื่อให้ผู้ต้องการเทียบโอนสามารถนำผลการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยมาเทียบโอนเป็นหน่วยกิตและเก็บสะสมไว้ใช้ในศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยมีหน่วยงานกลางของรัฐเป็นผู้ดูแล และยังสอดคล้องกับ (นายธีรพงษ์ วิริยานนท์, 2549.) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนามาตรฐานอาชีพของผู้ประเมินสมรรถนะวิชาชีพตามระบบคุณวุฒิวิชาชีพ วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนามาตรฐานอาชีพ และคู่มือการปฏิบัติงานประเมินสมรรถนะวิชาชีพของผู้ประเมินสมรรถนะวิชาชีพตามระบบคุณวุฒิวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานอาชีพของผู้ประเมินสมรรถนะประกอบด้วย หน่วยสมรรถนะหลัก 4 หน่วย ได้แก่ 1) วางแผนการประเมินสมรรถนะวิชาชีพ 2) เตรียมการประเมิน 3) ดำเนินการประเมิน 4) รายงานผลการประเมิน และได้สมรรถนะย่อยที่สอดคล้องกับหน่วยสมรรถนะหลักรวม 11 หน่วย แต่ละสมรรถนะย่อยมีองค์ประกอบ ได้แก่ เกณฑ์การปฏิบัติงาน ขอบเขต และ

ความรู้ที่ประยุกต์ใช้ที่ครอบคลุมและสอดคล้องกับสมรรถนะ

มิติที่ 4 จริยธรรมและความรับผิดชอบ ผลการวิเคราะห์ในมิติที่ 4 ทั้ง 8 ระดับ แบ่งเป็น 4 ด้านได้แก่ 1. ด้านความถูกต้อง 2. ด้านความเหมาะสม 3. ด้านความเป็นไปได้ และ 4. ด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ทักษะที่มีต่อร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติใน 4 มิติได้แก่ มิติที่ 1 ความรู้ มิติที่ 2 ทักษะ มิติที่ 3 ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้ และมิติที่ 4 จริยธรรมและความรับผิดชอบ มีความเหมาะสมใน 4 ด้านคือ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ ที่พบเช่นนี้อาจเป็นเพราะด้วยการพัฒนาของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุงที่พัฒนาจากของเดิม 9 ระดับ มาเป็น 8 ระดับ โดยพัฒนาให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน โดยเฉพาะกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของเดิมนั้นมีการกำหนด ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามระดับคุณวุฒิการศึกษาจากการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแต่ละระดับตามวุฒิการศึกษาไว้อย่างชัดเจน จนพัฒนามาเป็นความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ซึ่งพัฒนาภายใต้ขอบเขตความสามารถในการประยุกต์ และความรับผิดชอบต่อกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (The ASEAN Economic Ministers, 2016.) จึงทำให้ร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับมีการพัฒนาที่สอดคล้องทั้งกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง และกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (เพลินพิศ ศิริสมบุญ, 2016.) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยภาพรวมของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีคุณลักษณะของบัณฑิตด้านคุณธรรมจริยธรรมสูงสุด รองลงมาคือ คุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะ

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ อันดับสามคือ คุณลักษณะของบัณฑิตด้านความรู้ อันดับสี่คือ คุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา อันดับสุดท้ายคือ คุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งทุกด้านอยู่ในระดับมาก และยังมีความสอดคล้องกับ (อัจฉรวรรณ ณ สงขลา และคณะ, 2544.) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติของสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น ผลการศึกษาพบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความคิดเห็นในภาพรวมต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่นทั้ง 6 ด้าน โดยรวมในระดับมาก และลำดับตามค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้ดังนี้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และรองลงมาได้แก่ ด้านทักษะทางสติปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ด้านความรู้ ด้านทักษะพิสัย และด้านทักษะการวิเคราะห์

#### ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. เนื่องจากร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับนั้น ยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องของการตั้งชื่อระดับคุณวุฒิวิชาชีพ 1 – 8 ระดับ จึงควรมีการพัฒนาชื่อของ คุณวุฒิวิชาชีพ ทั้ง 8 ระดับ ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้ได้รับคุณวุฒิวิชาชีพ
2. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กำลังคนที่ต้องการทำการเทียบเคียงระดับการศึกษา กับระดับคุณวุฒิวิชาชีพ ควรมีการปรับปรุงเกณฑ์ หรือ

มาตรฐานในการเทียบเคียงเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำไปสู่การปฏิบัติ

3. จากผลการวิจัยในด้านความเป็นประโยชน์ นั้น มีค่ามัธยฐานเลขคณิตที่สูงที่สุด จึงควรมาร่างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ ไปพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตร สื่อการเรียนรู้ ตำรา หรือพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนในแต่ละระดับ

4. ผู้ประกอบการสามารถใช้ผลการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างมาตรฐานในด้านต่างๆ เพื่อใช้ในการคัดเลือกการบุคคลากรให้มีสมรรถนะตามคุณวุฒิวิชาชีพในสาขาอาชีพต่างๆ โดยใช้การพิจารณา รายด้านทั้ง 4 ด้านเป็นแนวทางในการสร้างมาตรฐานขององค์กร

#### ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ กับกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน
2. ควรมีการศึกษาดัชนีการพัฒนามาตรฐานมือแรงงาน ที่เชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ
3. ควรมีการศึกษา และพัฒนามาตรฐานอาชีพของแต่ละสาขาอาชีพ ภายใต้กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ
4. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับสมรรถนะของกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ
5. ควรมีการศึกษาวิจัยตัวชี้วัด เพื่อกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการวัด และประเมินผลในการปฏิบัติงานภายใต้กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ

### เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551) **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ. (2560) **เอกสารประกอบการประชาสัมพันธ์โครงการกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ**. ม.ป.ท.
- สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ. (2554) **พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ พ.ศ.2554**. ม.ป.ท.
- สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ. (2560) (ร่าง) **กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ**. ม.ป.ท.
- สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ. (2556) **กรอบคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ**. ม.ป.ท.
- สมคิด สายแวว. (2546) **การพัฒนากระบวนการกำหนดคุณวิชาชีพกลุ่มงานยานยนต์ของประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สันชัย อินทพิชัย. (2546) **การพัฒนากระบวนการกำหนดคุณวิชาชีพก่อสร้างของประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560) **กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552) **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552**. ม.ป.ท.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553) **กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (Nation Qualifications Framework): กรณีกิจการกรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ: บริษัท เพลิน สตูดิโอ จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552) **การขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติยกระดับสู่การเป็นประชาคมอาเซียน**. ม.ป.ท.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554) **การวิจัยและพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติและวางแผนผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555) **การศึกษาการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทย:เชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิอาเซียน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: หจก.เจริญผลกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี. (2559) **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560-2564**. ม.ป.ท.
- ธีรพงษ์ วิริยานนท์. (2549) **การพัฒนามาตรฐานอาชีพของผู้ประเมินสมรรถนะวิชาชีพตามระบบคุณวุฒิวิชาชีพ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เพิ่มสุข นิตินันท์. (2549) **การพัฒนามาตรฐานอาชีพและการจัดระดับคุณวุฒิวิชาชีพช่างเครื่องประดับและอัญมณี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เพลินพิศ ศิริสมบุญ. (2016) **คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ประจำปีการศึกษา 2556 - 2557 (รุ่นที่ 15)**. วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก, SOUTHEAST BANGKOK JOURNAL, Vol.2 No.2 July – December 2016.

อัจฉราวรรณ ณ สงขลา และคณะ. (2544) รายงานการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบ  
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น. สาขาวิชา  
เทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น. คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.  
อนุชัย รามวงษ์กูร และนลินรัตน์ รักกุลศล. (2556) รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเทียบโอนมาตรฐานฝีมือ  
แรงงาน เพื่อคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

The ASEAN Economic Ministers. (2016) ASEAN QUALIFICATIONS REFERENCE FRAMEWORK.